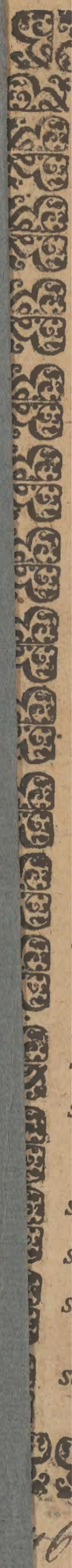
Actus scenici.
Cracoviense Collegium Novodvors.
Cracoviensis Academiae Iuventutis: Eleutheria
Polonis semper celebrata.
1669

ELEVTHERIA

POLONIS SEMPER CELEBRATA.

IN LVDIS SECVLARIBVS ANNI 1669.

Felicissimâ Electione, ac Inauguratione

SERENISSIMI PRINCIPIS

MICHAELIS

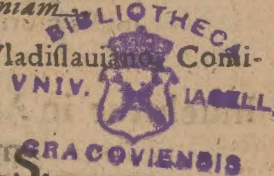
DEI GRATIA REGIS POLONIÆ, Magni Ducis Lithuaniæ, Russiæ, Prussiæ, Masouiæ, Samogitiæ, Liuoniæ, Smolensci, Czerniechouiæ, &c. &c. &c.

AVSPICATISSIMI,

INSTAVRATA.

In quibus Diua Libertas, instructo omnium Poloniæ Regum insignibus, trophæo, triumphali curru; educatam liberaliter in sinu suo, translatis demùm more veteri ad indigenam fascibus, eximiè adornatam, ductu Prouidentiæ Diuinæ, ad aureum Seculum prouehit Poloniam.

Egit Iuuentus Academiæ Gracouiensis, in Collegio Vladislauiano, Comitiorum Coronationis tempore.

PROLOGVS.

Annus Secularis 550. decretam sibi celebritatem, noui Regni excitatione, intra Albim & Tanaim, Sarmaticum mare & Carpatum, in tabulis Fatorum legit: eiusdemq; progressus, & auctus insinuat.

SECVLVM I.

Lechi, Lechidarumq; ab Anno 550. ad A. 842.

Scena 1. Libertas per Tyrannidem ex Monarchijs proscripta, post longos errores in Sarmatiâ sedem figit.

Scena 2. Lechus aduena, eâdem in regione, incubantis aquilæ nidum excutit, repertæ inibi infanti nomen Lechiæ, seu Poloniæ imponit: scutoq; cunarum vice collectam, offerenti se Libertati tradit educandam; siluas porrò exscindens, Gneznam sedem Regni fundat.

Scena 3. Satyri excisis ad culturam agrorum siluis, pelli se domicilijs suis, ab antiquo inhabitatis, queruntur.

Scena 4. Libertas infanti Lechiæ exponit, quibus à Lecho Parente sit cumulata ornamentis, vtq; iam robustior facta, cunas deserat hortatur.

Scena 5. Lechus dilatatis Imperij finibus, ad religiones versus, delubra Leli Poleli, Sfisti Posfisti, &c. excitat, Festaq; Libertatis, ritè posteris peragenda instituit.

Scena 6. Fama Lechi fatum, laudesq; filij eius Visimiri perorat.

Scena 7. Libertas suam accusat incuriam, quæ sub Regiâ purpurâ Tyrannidem, dum timet, & laticlauium Aristocratarum induit; extremis laborare occipit, rursusq; ad purpuram Regiam adspirat.

Scena 8. Polonorum chorus precatur ad puluinaria Deorum, vt orphanam respiciant Lechiam; quibus auspex captato auspicio, Cracum Principem euulgat.

Scena 9. Ambitio, Inuidia, Tyrannis, venationis simulacrum saltu expediunt, quâ fratri Craco, Lechus Secundus laqueos posuerat.

Scena 10. Venda fraterno madentem sanguine purpuram, Libertati eluendam tradit: quæ Tyrannidem proscribit, Vendæ Poloniam commendat: hæc aureis à Cupidine solicitata sagittis, Dijs patrijs virginitatem vitamq; deuouet.

Scena 11. Libertas iniurias Palatinorum, artibus Licentiæ, ad imperium vocatorum incusat: Præmyslai integritatis suæ assertoris, immaturum obitum ferens ægrè, Fortunæ arbitrio Lechicum diadema committit.

Scena 12. Fortuna Equestris culta Romanis; Poloniæ, pedestrem se promittit: non ambientibus, sed cælo designatis, diadema deferens: decurrunt Lescones ad metam.

Scena 13. Fama Lesci Primi virtutes, moderationem imprimis: Lesci Secundi fortitudinem: Popieli Primi ignauiam: Popieli Secundi, toxico instructam Tyrannidem orbi exponit.

Scena 14. Inter extinctorum veneno Popieli patruorum capita, Ambitio, Tyrannis, Inuidia choreas insultando ducunt: Vindicta Diuina, immissis muribus ex cadaueribus proiectis, insolescentes persequitur.

CHORVS

Inuehitur in Ambitionem, Inuidiam, nullaq; impunita mala vnquam esse proponit.

SECVLVM PIASTI PIASTIDARVMQ;

Ethnicorum, ab Anno 842. ad Annum 962.

Scena 1. Fortuna cum pedestri sibi, pessimè res per Popielum processissent; curulem se Poloniæ offert, Piastumq; designat, triumphalem Lechiæ currum paraturum.

Scena 2. Factio, Inuidia, Intercessio, simulacro confractarum singillatim sagittarum, discerptiq; cordis, Electioni discordi præludunt.

Scena 3. Poloni Electionem celebrant, infectis rebus discedunt, à Piasto filij genethlia celebrante, humanitèr accipiuntur.

Scena 4. Pax, Salus, Faustitas, simulacro conglutinati cordis, malogranati, libatiq; ad inuicem osculi, comitijs concorditèr celebrandis præludunt.

Scena 5. ComitiaElectionis: Piastus vnanimi voce omnium, Princeps salutatur. Libertati maiestatem suam concordiâ Ciuium asserenti, sacra fiunt.

Scena 6. Piastus currum triumphalem Lechiæ suæ paratum, domo producit, Aquilas iugat: Libertas à Ziemomyslo, Lescone tertio, Ziemouito, oblatas tres rotas applicat.

Scena 7. Fortuna nomine cæci Miesconis, quartam rotam addit propriam: remotoq; inconstantiæ symbolo, stabilem se in posterum offert Poloniæ, nomen quoq; mutat, & quæ cæca tenebris gentilium errorum, oppressæ colebatur Poloniæ; oculata Prouidentia haberi eidem, nominariq; cupit.

CHORVS

Polonorum, vt promiſſam diuinitus lucem, in illuminato Principe, tandem orbis Lechicus aſpiciat, cælo ſupplicat.

SECVLVM PIASTIDARVM,

Chriſtianorum, ab Anno 962. ad Annum 1370.

Scena 1. Prouidentia miſertum eſſe DEVM, genti Polonæ ait: veramq; lucem cum Religione verâ miſiſſe: beatos, qui hoſpitio puri cordis eam acceperint: non fortunâ regnorum ortus, progreſſusq; agi, ſed Numinis Prouidentiâ ſupremi.

Scena 2. Miecislaus præcedente Religione, crucem complexus ingreditur: Deos gentiles exturbat, ſacra antiſtitibus procuranda commendat.

Scena 3. Boleſla⁹ Chrobri comite Marte & Religione, diadema Poloniæ offert.

Scena 4. Fama, laudes Boleſlai celebrat: puſillanimitatem Miecislao ſecundo exprobrat: Caſimirum Cluniaco in patriam reducem ſalutat.

Scena 5. Libertas lacrymabunda tyrannidem Boleſlai Audacis incuſat, cædemq; Staniſlai martyris exponit: detrahit audax diadema Poloniæ.

Scena 6. Prouidentia, miſericordiam DEI ſupra Poloniam deprædicat, proponitq; ex ordine Principes Poloniæ, Vladiſlaum Hermannum, Boleſlaum Criuouſti. Vindicta ait, DEVM miſericordem ſimul ac iuſtum eſſe, diuidendam in tot partes Poloniam, in quot ſanctus martyr ferro ſectus, proponitq; Vladiſlaum Secundum, Boleſlaum Criſpum, Miecislaum ſenem, qui cum Caſimiro Secundo, Leſcone Albo, Vladiſlao Laſconogo, de Principatu certauit: Boleſlaum Pudicum, quo rerum potiente rabies Tartarorum Poloniam inundauit. Prouidentia Poloniam Leſci Nigri victoriâ, recreat. Objicit Vindicta corrumpendam lætitiam iſtam, per Henricum Probum cum Boleſlao Płocenſi & Loctico, de principatu contendentem. Prouidentia ſatis iam datum eſſe vindictæ dicens: monet Poloniam, vt tempora Regio diademati aptet.

Scena 7. Libertas miſeratione Diuina, ducentis quindecim annis, intermiſſum diadematis vſum, à Præmyſlao Secundo, gaudet Poloniæ oblatum: per Boleſlaum Bohemum, Cracouiam muro cinctam, Monetam argenteam inductam, victos per Locticum Cruci geros exponit.

Scena 8. Caſimirus Magnus literas introducit, leges condit, vrbes exſtruit, Ruſſiam in prouinciam redigit, Feſtorum Libertatis celebritatem auget, immunitatem Polonis largiens.

CHORVS

In nuptijs neptis Caſimiri Magni, Piaſtidarum laudes celebrat: Panoplia grauioris armaturæ.

SECVLVM IAGELLONICVM,

Scena 1. Fata ſeriem Piaſtidarum, 528. annis regnantium, in Magno Caſimiro, cum ſtamine aureo intercidunt: ordiuntur ſimul argenteum ſtamen Ludouici & Heduigis: mox deinde mutatis fuſis, ſtamina purpurea ducunt D. Iagelloni, & poſteritati eius.

Scena 2. Iagello crucem amplexus, cum conſorte Heduigi, Academiam introducit, Inſigne M. D. L. Pogonia, Aquilis ſociatum, currui triumphali Poloniæ iungit.

Scena 3. MusæPoloniam ingrediuntur, occupatoParnasso laudes Iagellonis, Iagellonidarumq; canunt, Vladislai Tertij, Casimiri Tertij.

Scena 4. Libertas à Casimiro Tertio, post tutelam peractam ad plenissimam Poloniæ curam vocata, Festa sibi cumulatiùs instaurata gaudet: Ioannem Albertum, Alexandrum, Sigismundum primum, Sigismundum Augustum celebrans.

Scena 5. Fata rumpunt stamen purpureum Iagellonidarum : in Sigismundo Augusto.

Scena 6. Prouidentia mæstæ Libertati, & iam ad indigenas, iam ad exteros respicienti, Lilia Henrici Valesij, Stephani Bathorei dentatam tesseram, tresq; aristarum manipulos Sigismundi Tertij, Vladislai IV. Ioannis Casimiri offert.

Scena 7. Manipulum Sigismundi & Vladislai Moschi, submissè venerantur. Turcæ Pyrrhichen, leuioris armaturæ expediunt, honori vtriusq;.

Scena 8. Manipulum Vladislai IV. Academiæ Seruatoris, Gratiæ à Musis Iagellonicis instructæ, coronâ Laureâ, in saltu contextâ decorant.

Scena 9. Ioannis Casimiri, quòd contra Barbaros, Schismaticos, rem Christianam propugnâsset: Arrianam hæresim extirpâsset, Religio manipulum veneratur.

CHORVS

Libertati abdicatione Regni, grauiter concussæ, benè auguratur.

SECVLVM KORYBVTHEVM,

Scena 1. Prouidentia, aureum Poloniæ reparatura Seculum, Libertatem monet, vt Serenissima in orbe Sarmatico Luminaria respiciens; currum triumphalem instruat, & Principem in nomine LECHIAM legat.

Scena 2. Factio, Inuidia, Intercessio, nè quid aduersi moueant, cælitus à Michaële Archangelo territæ, fugantur classico, QVIS VT DEVS?

CHORVS. MICHAEL REX VIVAT.

Scena 3. Genius Serenissimi procedit, præit Religio crucem, Mars lunam, Pallas stellam, gentilitia Korybuthorum decora ferentes: comitatur Pax, Salus, Faustitas, insigne Zamoscianæ Domûs, tribus hastis effingunt: obuiam Libertas veniens Augustum, Pium, Felicem, Patrem Patriæ salutat.

Scena 4. Musæ Iagellonicæ, in saltuMorphasmi, stemma Serenissimi nomenq; cum anagrammatis referente, stellatam coronam, in lunari circulo texunt, Genio S. R. M. offerunt, hic Poloniæ.

Scena 5. Thraces in solio Regni Poloni, Lunam Wiśniouieciam conspicati, eclipsim suæ imminentem ominantur. Scythæ dant insolentiæ suæ Marti Korybutheo pænas. Vkrainenses salutiferam Wiśniouieciorum Lunam venerati, Othomanicam calcant. Prouinciæ aliæ respiciunt plenilunium felicitatis Polonæ.

Scena 6. Pax, Salus, Faustitas, fugatis hostibus, laureas hastis colligunt, Genioq; Serenissimi offerunt.

Scena 7. Polonia, triumphali curru, per Diuam Libertatem deducta, ligatis post currum, quæ fuerant auulsæ Prouincijs, aurei portam Seculi ingreditur. Poloni Eleutheria celebrant.

CRACOVIÆ, In Officina Alberti Siekielowic, S. R. M. Typographi.

